

PROTOKOLL
FOR
NASJONAL TVISTENEMND FOR SELVSTENDIGE NÆRINGSDRIVENDES
FYSIOTERAPIVIRKSOMHET

Den 10. juni 2019 ble det avsagt avgjørelse i nasjonal tvistenemnd for selvstendige næringsdrivendes fysioterapivirksomhet.

Sak nr. 1 og 2/2019

Nemndas sammensetning:

Lagdommer Mats W. Ruland, nøytral leder

Saksøker 1: A

Prosessfullmektig: Advokat Siv Elisabeth Hveberg
Advokatfirmaet Hveberg, Furnesvegen 130
2318 Hamar

Saksøkt 1: C

Prosessfullmektig: Advokat Jan Birger Løken
Torget 1, 3256 Larvik

Saksøker 2: B

Prosessfullmektig: Advokat Siv Elisabeth Hveberg
Advokatfirmaet Hveberg, Furnesvegen 130
2318 Hamar

Saksøkt 2: D

Prosessfullmektig: Advokat Jan Birger Løken
Torget 1, 3256 Larvik

Saken gjelder: Tvist om vederlag for opparbeidet praksis (goodwill).

Tvistenemndas avgjørelsesgrunnlag:

Partene har sendt inn stevning, tilsvær samt flere presseskriv hver. Tvistenemnda har fått fremlagt følgende dokumentasjon:

- Utlysningstekst fra X kommune
- Div. korrespondanse (brev, utskrift av SMS og e-poster)
- Møtereferater
- Pasientlister
- Transaksjonsdetaljer
- Inventarliste (benevnt beregningsgrunnlag)
- Utskrift av telefonsamtale
- Erklæringer fra tidligere pasienter
- Godkjenning fra Eidsiva
- Resultatregnskap for årene 2015-2017
- Utskrift fra ARKO

Partene har bedt om at sakene forenes til felles behandling. Videre har partene samtykket til at saken avgjøres skriftlig av tvistenemndas leder alene.

avgjørelse:

Sakens bakgrunn

A og B har drevet fysioterapipraksis sammen ved G fysioterapi og akupunktur i X. Etter det opplyste for tvistenemnda har begge drevet praksis i 36 år. Begge hadde driftsavtale med X kommune.

De bestemte seg for å gå av med pensjon, og fratredelsestidspunktet var 31. august 2018. X kommune lyste derfor ut to driftsavtaler for fysioterapeuter, en i 50 % og en i 100 %. Søknadsfristen var 19. mars 2018, og driftsavtalene var tilgjengelig fra 1. september 2018. I annonsen fra kommune framgår at hjemlene var knyttet til G fysioterapi og akupunktur. Videre står der at tildelingen og overdragelsen vil skje iht. ASA 4313, og at fratredende fysioterapeuter krever vederlag for verdien av praksis, inventar og utstyr, jf. ASA 4313 punkt 7.1.

D og C søkte på driftsavtalene. D ble tildelt 100 % driftstilskudd, mens C ble tildelt 50 % driftstilskudd.

I e-post fra X kommune 20. juni 2018 ble C og D oppfordret til å ta kontakt med A og B snarest mulig for å avklare vilkårene for overdragelse av hjemlene.

Partene hadde møter både i juni og juli 2018. C ga på et tidlig tidspunkt uttrykk for at hun så for seg å starte praksis ved et annet institutt, F. Den 10. juli 2018 informerte D også om at han ville starte ved F. Inventaret og utstyret ble overlevert til C og D 31. juli 2018, da leieavtalen til lokalene til G fysioterapi og akupunktur var sagt opp. C og D mottok samtidig en faktura fra ekteparet A og B for utstyret samlet på 60 828 kroner. Fakturaen forfalt til betaling 20. august 2018.

A og B overleverte utregning av kravet på goodwill i et møte i slutten av juni 2018. A krevde betaling for goodwill med 113 296,13 kroner, mens B krevde betaling for goodwill med 180 771,60 kroner (justert beløp).

Partene var opprinnelig uenige om det var inngått bindende avtale om pris for inventar/utstyr og goodwill. A og B begjærte nemndsbehandling den 7. november 2018. I brev datert 13. november 2018 ble A pålagt å ta ut stevning for tvistenemnda mot C. B ble pålagt å ta ut stevning mot D. C og D ble pålagt å inngi tilsvar. C og D har i sine tilsvar akseptert å betale kravet for utstyret og inventaret, samt forsinkelsesrenter for dette kravet.

Etter ønske fra partene er sakene forent til felles behandling.

Partenes anførsler:

A og B har i hovedtrekk anført:

Partene inngikk bindende avtale om kjøp av utstyr og inventar de 28. juni 2018 for 60 828 kroner. Utstyret ble hentet 31. juni 2018 av C og D. Betalingen for kjøpesummen forfalt 21. august 2018. B og A har sendt faktura for hele kjøpesummen, og C og D er solidarisk ansvarlige for kjøpesummen. Det kreves forsinkelsesrenter fra 21. august 2018.

Partene har inngått bindende avtale om størrelsen på goodwill i møte 31. juli 2018. Den avtalte summen var 180 771,60 kroner. Etter ønske fra C og D ble beregningsgrunnlaget endret til perioden 26. april 2015 til 26. april 2018, som førte til at kravet ble justert til 180 771 kroner. Det kreves forsinkelsesrenter på kravet om goodwill fra 21. august 2018.

C og D har bestridt en bindende avtale, og ingen del av kravet er betalt til tross for at de har fått utlevert inventar og utstyr og pasientinformasjon. Pasienter er også varslet om utdelingen av driftstilskuddet. B og A har måttet begjære nemndsbehandling for å få tvangsgrunnlag for kravet. C og D bør derfor pålegges å erstatte As og BS sakskostnader samt pålegges å betale omkostningene til voldgiftsretten, jf. voldgiftsloven § 40 første ledd.

A og B har lagt ned slik påstand:

I tvisten mellom A og C:

1. C skal innen fjorten dager fra voldgiftsdommens avgivelse betale kr 113 629,40 til A med tillegg av renter for forsinket betaling fra 21.08.2018 og til betaling skjer.
2. C skal betale As omkostninger ved saken innen 14 dager fra voldgiftsdommens avgivelse.

3. C skal betale omkostningene til voldgiftsretten innen en måned fra voldgiftsdommens avgivelse.

I tvisten mellom B og D:

1. D skal innen fjorten dager fra voldgiftsdommens avgivelse betale kr 180 771,60 til B med tillegg av renter for forsinket betaling fra 21.08.2018 til betaling skjer.
2. D skal betale Bs omkostninger ved saken innen 14 dager fra voldgiftsdommens avgivelse.
3. D skal betale omkostningene til voldgiftsretten innen en måned fra voldgiftsdommens avgivelse.

C og D har sammenfattende anført:

C og D aksepterer solidarisk ansvar for kravet på 60 828 kroner for utstyret og inventaret. Dette kravet, med tillegg av forsinkelsesrenter fra 21. august 2018 til betaling skjer vil bli oppfylt.

Partene har ikke inngått noen avtale om vederlag for verdien av praksisen. Sentrale element i overdragelsen, som for eksempel pasientkartotek og tilsvarende opplysninger om pasienter, var ikke gitt. Det ble senere avdekket at A og B hadde forspilt hele pasientporteføljen og at det ikke var noe igjen av verdi som C og D kunne overta. Nemnda må fastsette verdien i tråd med tidligere praksis basert på ASA 4313 punkt 7. Virksomheten ble fullstendig avviklet mist sju uker før D og C tiltrådte, og kommunen var heller ikke kjent med avviklingstidspunktet. Ettersom praksisen i realiteten var nedlagt da C og D skulle starte opp som forutsatt 1. september 2018 må verdien fastsettes til null.

Et eventuelt vederlag må fastsettes lavt. A og B har krevd maksimalt vederlag etter ASA 4313 punkt 7, og det er ikke grunnlag for et slikt vederlag.

Dersom det legges til grunn at det er inngått en bindende avtale, har avtalen falt bort på grunn av bristende forutsetninger. Nemnda må fastsette verdien i tråd med tidligere praksis basert på ASA 4313 punkt 7.

En eventuell avtale må settes til side etter avtaleloven § 36. Det er urimelig at C og D må betale maksimalt vederlag for to praksiser som i realiteten var avviklet før de skulle overta dem. Det er stor forskjell i erfaringen til partene. Avtalene er ikke formalisert, og partene har ikke forstått at ASA 4313 punkt 7 fastsetter et øvre tak for vederlaget som kan avtales. Uten en avtale er det klart at A og B ikke har krav på et vederlag på henholdsvis 113 629 kroner og 180 771,60 kroner.

Det må legges vekt på at A og B selv har bidratt til at avtalen har blitt urimelig. De har ikke bidratt til at C og D kunne overta pasienter og nyttiggjøre seg den tidligere praksisen. A og B har nedlagt virksomheten og anmodet pasienter om å henvende seg til andre fysioterapeuter. Avtalen må endres slik at C og D ikke er forpliktet til å betale vederlag for praksisen, eventuelt må vederlaget reduseres betydelig.

En eventuell avtale er misligholdt av ekteparet A og B. De har ikke gjort noen tiltak for å opprettholde verdien av praksisen. Tvert imot er pasienter informert om at virksomheten skulle legges ned og oppfordret til å kontakte andre fysioterapeuter. Misligholdet gir grunnlag for både prisavslag og erstatning minst tilsvarende kravet fra A og B. En nedlagt praksis uten pasienter har ingen verdi.

Eventuelt må kravet om vederlag reduseres betydelig som følge av motregning med Cs og Ds krav på prisavslag og erstatning.

Dersom C og D frifinnes bør A og B betale både kostnadene til voldgiftsretten og Cs og Ds sakskostnader, jf. voldgiftsloven § 40 første og andre ledd. Dersom A og B tilkjennes et mindre beløp eller tilsvarende beløp som C og D tidligere har sagt seg villig til å betale tilsier tungtveiende grunner at A og B må bære alle eller en vesentlig del av de samlede kostnader.

D har lagt ned slik påstand:

1. D frifinnes.
2. B dømmes til å betale Ds sakskostnader for voldgiftsretten.
3. B dømmes til å betale kostnadene til voldgiftsretten.

C har lagt ned slik påstand:

1. C frifinnes.
2. A dømmes til å betale til Cs sakskostnader for voldgiftsretten.
3. A dømmes til å betale kostnadene til voldgiftsretten.

Tvistnemndas vurdering

Innledning

Tvistnemnda har kommet til at C plikter å betale for verdien av praksisen (goodwill) til A med 25 000 kroner, og at D plikter å betale for verdien av praksisen (goodwill) til B med 45 000 kroner.

Saken gjaldt opprinnelig krav om betaling for utstyr/inventar, samt forsinkelsesrenter. C og D erkjente ansvar for dette kravet i tilsvarene, både kravets størrelse og forsinkelsesrenter. Partenes påstander er senere endret slik at disse tvistepunktene ikke lenger er en del av saken.

Rettslig utgangspunkt

Tvistnemndas saklige kompetanse er gitt ASA 4313 pkt. 23.2 der det står:

Nemnda avgjør tvister etter rammeavtalen punkt 8 og vedtak om innløsning etter punkt 12 med bindende virkning for partene.

Etter ASA 4313 punkt 8 «Tvist om overdragelse» følger at:

Tvist om vilkårene for overdragelse av fysioterapivirksomhet etter punkt 7 og 9 avgjøres ved nemndsbehandling etter reglene i punkt 23. Nemndas kompetanse omfatter ethvert tvistespørsmål i tilknytning til vilkårene for overdragelsen, herunder tvist om rett og plikt til å overdra virksomheten, hvilke eiendeler som er omfattet av overdragelsen, verdsettelsen, betalingsvilkår, overtakelsestidspunkt, mv.

Blir fratreddende og tiltredende fysioterapeut ikke enige om overdragelsesvilkårene innen 1 måned etter at ny driftsavtale er inngått, skal vilkårene fastsettes ved nemndsbehandling. Begge fysioterapeutene plikter å medvirke til nemndsbehandling og er bundet av nemndas avgjørelse.

Fysioterapeuter som krever nemndsbehandling skal varsle motparten med 3 ukers varsel i rekommandert sending.

Hovedspørsmålet i saken gjelder uenighet om verdien av praksisene, samt om det er inngått bindende avtale om hva som skal betales for verdien av praksisene.

Krav på vederlag for verdien av praksis (goodwill) er regulert i ASA 4313 punkt 7 tredje ledd der det står:

Fysioterapeut som krever overdragelse av virksomheten har også krav på vederlag for verdien av praksisen dersom vedkommende av har drevet praksis med kommunal driftsavtale i mer enn tre år.

ASA 4313 punkt 7 femte ledd begrenser imidlertid hvor mye som kan kreves for praksisen:

Dersom det skal ytes vederlag for verdien av praksis, kan dette ikke avtales høyere enn 20 prosent av gjennomsnittlig trygderefusjon, egenandel og driftstilskudd de siste tre år før vedtak om tildeling av avtalehjemmel til ny praksisinnehaver. Trygderefusjon, egenandeler og kommunale driftstilskudd som er utbetalt direkte til godkjent vikar inngår i beregningsgrunnlaget.

Det er ikke adgang til å avtale andre former for godtgjørelse/kompensasjon enn det som fremgår av rammeavtalen. Partene kan heller ikke forhandle om overdragelsesvilkår før kommunen har foretatt tildeling av avtalehjemmelen og ny driftsavtale er inngått. Eventuell avtale om overdragelsesvilkår inngått før tildelingen er ikke bindende for partene, jf. ASA 4313 punkt 7 sjette ledd.

Goodwill

Nemnda bemerker at goodwill er en immateriell rettighet. Begrunnelsen for at det kan kreves vederlag for overtakelse av praksis (goodwill) er at fratreddende fysioterapeut har lagt til rette for at tiltredende fysioterapeut får en «drahjelp» i form av inntjening umiddelbart fra oppstart, i motsetning til en praksis som må bygges opp fra bunnen uten et etablert kundegrunnlag.

I kommentarene til ASA 4313 er det nevnt flere momenter som er relevante ved vurderingen av om det skal betales for verdien av praksisen (goodwill) og størrelsen på vederlaget. Momenter av betydning er kontinuitet i praksisen, type praksis (gruppe eller solo), innarbeidede kontorrutiner, opplært personell, attraktiv beliggenhet, funksjonelle og universelt utformede lokaler, driftsresultat, omfang av overførbare pasientlister, samarbeidsavtaler, systemer i praksisen (f. eks. journalsystemer), overførbare husleieavtaler og andre avtaler. Verdien av driftstilskuddet skal ikke inngå i beregningen av verdien av praksis.

Ved vurderingen av om det skal betales vederlag for goodwill og eventuelt vederlagets størrelse, tar nemnda utgangspunkt i ASA 4313 og kommentarene til ASA 4313.

Tvistnemnda vurderer først om det er inngått bindende avtale om betaling av goodwill.

A og B har anført at partene har inngått bindende avtale om hva som skal betales for goodwill, mens C og D bestrider at det er inngått bindende avtale. Tvistnemnda bemerker at A og B har bevisbyrden for at det er inngått en bindende avtale.

En avtale kan anses inngått når det foreligger klare partsutsagn eller andre forhold som underbygger at partene har ment å binde seg til et avtaleforhold, eller den ene parten har handlet slik at medkontrahenten har rimelig grunn til å tro at avtale er inngått. Et utgangspunkt ved vurderingen er om partene har blitt enige om de vesentlige punkter i avtalen. Tvistnemnda viser til Høyesteretts dom i Rt-2011-410 avsnitt 47 med videre henvisninger.

En avtale om overdragelse av verdien av en praksis gjelder betydelige verdier, og er en type avtale som i utgangspunktet normalt inngås skriftlig. Tvistnemnda viser her til at partene ikke kjente hverandre fra tidligere, og det virker da lite naturlig å inngå en muntlig avtale. I en slik situasjon kreves det klare holdepunkter for at det er inngått en bindende avtale.

Til støtte for sitt syn om at det var inngått en bindende avtale har ekteparet A og B vist til flere SMS'er mellom partene sommeren/høsten 2018. Særlig er det trukket fram en SMS 21. august 2018 der D skrev til A og B:

Hei! Er klar over situasjonen. Avventer et svar fra kommunen, om det kan være slik at det er de som egentlig skal løse ut tilskuddene, da situasjonen her skal følge punkt 12 i ASA 4313, og ikke punkt 7, ifølge en advokat i NFF. Dette er ikke noe jeg er ekspert på, men synes det er greit å følge juristens råd rundt rammeverket som de har bedre kunnskap rundt. Vi ønsker kun å forsikre oss over at alt foregår på rette måte og til det beste for alle parter. :) håper på forståelse på dette. Når kommunen svarer på hvordan vi skal gjøre dette, så er pengene klare til utbetaling. Mvh D

Lest isolert kan denne SMS'en tolkes som at D og C hadde akseptert å betale goodwillkravet fra ekteparet A og B. Kontakten mellom partene viser også at ekteparet A og B mente de hadde inngått en bindende avtale. Dette illustreres av at det ble satt en betalingsfrist, og at de har varslet om inkasso etter at betalingsfristen var utløpt. Tvistnemnda mener imidlertid at SMS'en gjengitt ovenfor ikke kan leses isolert, men må leses i sammenheng med den øvrige dokumentasjonen i saken, herunder de øvrige SMS'ene mellom partene.

I en senere SMS skrev D til A og B:

Jeg/vi kan vel ikke tro så mye vedrørende kommunens praksis ved bytte av fysioterapeuter. Det skiller seg nok litt fra situasjon til situasjon. Jeg må velge å være ydmyk og stole på hva en fagkyndig jurist i forbundet vårt sier. Hvordan kommune tolker og praktiserer rammeverket, og om våre rettigheter til å kreve samme kompensasjon den dagen vi slutter vil være til stede slik de praktiserer ASA 4313, prøver vi derfor nå og finne ut om er riktig. Ingen dramatikk i dette for min del, men et ønske om at rammeverket både tolkes og praktiseres på riktig måte. Vi regner med at dette vil være et ønske fra kommunen sin også. ... Dette handler ikke om et ønske om å komme seg unna å betale. Det handler om at vi vil finne ut om dette er det riktige og at de samme rettighetene vil gjelde oss, på et senere tidspunkt.

D skrev videre i en annen SMS:

... Vi er trolig ikke like kunnskapsrike og kyndige hva gjelder lovverket, som vi burde ha vært. Men vi har derfor forhørt oss med de som skal kunne dette best. For å finne ut hvem som skal stå bak utbetalingen dere skal ha, når dere gir dere. Ikke for å skape en situasjon der dere ikke mottar vederlag, men for at ting skal foregå så riktig som mulig. Vi skal selv gi oss en dag, og ønsker å vite at vi kan ha samme rettigheter da. En annen ting vi lurer på er hvordan pasientkartoteket skal bli overført til oss, slik at pasientene som skal tas over, slipper å måtte stå på ny venteliste, men få hjelp fra 1. September?

I en senere SMS skrev D:

... Som sagt har dere krav på deres goodwill, det er bare spm. om hvem som skal betale den.

Twistenemnda mener SMS'ene viser at D og C anerkjenner at A og B har krav på betaling for goodwill, og at de kan være forpliktet til å betale for goodwill. Når SMS'ene og øvrig dokumentasjon leses i sammenheng mener tvistenemnda imidlertid at det ikke er sannsynliggjort at C og D har akseptert størrelsen på kravet om goodwill fra A og B. Dokumentasjonen viser at C og D var i kontakt med kommunen for å avklare om avtalehjemlene til A og B skulle vært innløst av kommunen. Etter hvert fikk de avklart at kommunen ikke var pliktig til å innløse As og Bs avtalehjemler. Det fremgår av SMS'ene at D og C i denne sammenheng også var opptatt av å få avklart om de selv kunne fremme samme krav som A og B ved en eventuell senere overdragelse av praksisen, og at de har ønsket at rammeverket tolkes og praktiseres på riktig måte. Dette viser at D og C ikke har oppfattet at rettigheter og forpliktelser var endelig avklart. Twistenemnda mener dette underbygger at det ikke er inngått en bindende avtale.

Twistenemnda mener etterfølgende momenter også viser at det ikke er inngått noen bindende avtale. Det vises til en SMS fra D til B:

Ok. I anledning sakens utvikling ønsker vi dokumentasjon av inntekter som bakgrunn for goodwillkravet.

Dette er sentral dokumentasjon som er nødvendig for å vurdere størrelsen av goodwill som skal betales for praksisen etter ASA 4313. Uten denne dokumentasjonen har ikke C og D hatt et reelt grunnlag for å vurdere goodwillkravet fra A og B. Når denne dokumentasjonen etterspørres på et senere tidspunkt taler det mot at det er inngått en bindende avtale mellom partene. D hadde også etterspurt pasientkartotek, som er av betydning for å kunne fastsette verdien av en praksis. C og D betalte heller ikke kravet fra ekteparet A og B innen fristen, noe som taler for at de ikke har oppfattet at det var inngått en bindende avtale. I denne saken foreligger det ingen klar skriftlig avtale. Handlemåten til C og D viser de var usikre på hva som var riktig, og hvilke rettigheter og plikter en avtroppende og påtroppende fysioterapeut hadde. Twistenemnda mener også at partene ikke har vært enige om pris, som er et helt vesentlig punkt i en avtale. Etter en samlet vurdering har tvistenemnda derfor kommet til at det ikke er inngått noen bindende avtale om betaling for goodwill. Twistenemnda mener betalingen for goodwill skiller seg fra kravet om betaling for inventar. Ved overtakelsen av inventaret var C og D kjent med tilstanden til, og omfanget av, utstyret/inventaret og hvilken pris A og B krevde. De hadde alle forutsetninger for å vurdere kravet fra A og B. Ved at de valgte å overta utstyret/inventaret må de også anses å ha akseptert kjøpesummen. Dette var ikke

tilfellet for kravet om betaling for goodwill der de manglet vesentlige opplysninger for å kunne vurdere kravet.

Da tvistenemnda har kommet til at det ikke er inngått bindende avtale om betaling for goodwill er det ikke nødvendig for resultatet å ta stilling Cs og Ds subsidiære anførsler om at avtalen har falt bort på grunn av bristende forutsetninger, at den må settes til side etter avtaleloven § 36 samt krav om prisavslag og erstatning.

Tvistenemnda går så over til å vurdere hvor mye som skal betales for verdien av praksisene (goodwill).

Ved fastsettelsen av størrelsen på goodwillen tar tvistenemnda utgangspunkt i momentene som fremgår av veilederen til ASA 4313, jf. ovenfor. Kravene fra A og B på henholdsvis 113 629,40 kroner og 180 771,60 kroner er maksimal goodwill som kan kreves etter ASA 4313 punkt 7 femte ledd.

Bs praksis hadde driftsinntekter med 884 448 kroner i 2015, 751 026 kroner i 2016 og 951 155 kroner i 2017. I tillegg hadde han 119 584 kroner i sykepenge i 2016. Samlede driftsinntekter disse tre årene var 2 706 213 kroner. As praksis hadde driftsinntekter med 569 032 kroner i 2015, 569 327 kroner i 2016 og 569 402 kroner i 2017. Samlede driftsinntekter disse tre årene var på 1 707 766 kroner. Begges praksis har etter det opplyste vært stabile og langvarige, og har vært drevet fra de samme lokalene i mange år. Dette er momenter som taler for at det skal betales vederlag for verdiene av praksisene.

Etter det tvistenemnda har forstått kunne C og D overta lokalene etter ekteparet A og B, selv om A og B hadde sagt opp leieavtalen. Når det gjelder tilstanden til lokalene er det opplyst at lokalene var pusset opp i 2007, og at lokalene lå i X sentrum. I notat fra kommunen fremgår det at B overfor kommunen har gitt uttrykk for at lokalene og fasilitetene for øvrig ikke var helt i henhold til lover og forskrifter. Kommunen har imidlertid ikke pålagt utbedring av lokalene. Det er ingen opplysninger i saken som tilsier at lokalene oppfylte kravene til universell utforming. Tvistenemnda legger til grunn at det er tale om alminnelige funksjonelle lokaler med normal bruksslitasje, men at det var nødvendig å gjøre påkostninger for å kunne drive videre fra lokalene. Nemnda mener lokalenes tilstand reduserer verdien av praksisen noe. At D og C valgte å starte praksis i andre lokaler kan ikke tillegges vekt. Den ulempe dette medfører for D og C må de selv bære risikoen for.

C og D har hatt mulighet til å overta noen systemer fra A og B, men tvistenemnda kan ikke se at dette har noen betydning ved fastsettelsen av vederlaget for praksisene. Det har ikke vært tale om overføring av samarbeidsavtaler og lignende, og det er ikke noe opplært personell som kunne forestå videre drift. Dette er forhold som i utgangspunktet vil være positive for verdien av en praksis ved overdragelse, men som ikke foreligger i denne saken.

Praksisene til A og B var etter det opplyste avviklet før ferien 2018 (juli), mens C og D skulle starte opp 1. september 2018. Dette er et betydelig brudd i kontinuiteten i praksisen som reduserer verdien. Tvistenemnda tar imidlertid hensyn til at deler av bruddet skyldes normal ferieavvikling som ikke kan anses å redusere verdien av praksisen.

Etter det opplyste for tvistenemnda ble ekteparet As og Bs pasienter henvist til andre behandlere da praksisen ble avviklet sommeren 2018. Dette var da ca. to måneder til C og D kunne starte opp sine praksiser 1. september 2018. Pasientlister og pasientjournaler har i kun begrenset grad vært overført

til C og D, og først på et sent tidspunkt. Etter tvistenemndas syn er dette forhold som reduserer verdien av praksisene, og som må tillegges stor vekt ved fastsettelsen av vederlaget for verdien av praksisene. Pasientgrunnlaget og tilgangen på pasienter er av stor betydning for påtroppende fysioterapeut for å få drahjelp i form av umiddelbar opptjening. Inntektene kan direkte knyttes til pasientgrunnlaget og tilgangen, og utgjør en betydelig del av «innholdet» og dermed verdien i praksisen som overdras. Når pasientene i det vesentlige har blitt henvist til andre fysioterapeuter, og kun i begrenset grad har blitt overført til D og C, reduseres verdien av praksisen. Det er i både avtroppende og påtroppende fysioterapeuts interesse at pasientgrunnlaget overføres til påtroppende fysioterapeut. Konsekvensen av den manglende overføringen av pasienter er at C og D i begrenset grad har fått drahjelp i form av umiddelbar inntjening. Avtroppende fysioterapeuter, her A og B, er de som har mulighet til å sikre en slik overføring av pasienter. Etter nemndas syn er A og B nærmest til å bære risikoen for dette forholdet.

Etter en samlet helhetsvurdering har nemnda kommet til at det skal betales vederlag for goodwill. Vederlaget må fastsettes skjønnsmessig. Vederlaget for verdien av praksisen fastsettes til 45 000 kroner for Bs praksis og 25 000 kroner for As praksis. Ved vurderingen legger tvistenemnda vekt på at det er tale om overdragelse av to innarbeidede og langvarige praksiser, der de påtroppende fysioterapeutene kunne drive videre fra de samme lokalene som de fratredende fysioterapeutene. Nemnda mener dette har tilført D og C en verdi, som de ikke ville hatt ved å bygge opp praksisene fra bunnen av. Det vises for øvrig til nemndas merknader ovenfor om forhold som reduserer verdien av praksisene. Ved avgjørelsen har tvistenemnda også sett hen til tvistenemndas avgjørelse i sak 2/2018, som gjelder et lignende tilfelle som denne saken.

Det løper forsinkelsesrenter på begge beløpene (25 000 kroner og 45 000 kroner) regnet fra 21. august 2018.

Sakskostnader og dekning av kostnadene til nemnda

Ingen av partene har fått medhold i sine påstander, og ingen av dem har etter tvistenemndas syn vunnet saken. Tvistenemnda har derfor kommet til at hver av partene skal bære egne sakskostnader for nemnda, jf. voldgiftsloven § 40.

Partene er solidarisk ansvarlige overfor nemnda for nemndas utgifter i saken, og pro rata ansvarlige overfor hverandre, jf. ASA 4313 punkt 23.1 andre ledd og voldgiftsloven § 39. Nemnda har adgang til å pålegge den ene parten å erstatte den annen parts andel av nemndas utgifter etter de saksomkostningsregler som gjelder for nemnda. Da ingen av partene har vunnet saken har nemnda kommet til at partene skal dekke dekket utgiftene til tvistenemnda med en fjerdedel hver. Nemndas godtgjørelse settes til 25 000 kroner. Beløpet forfaller til betaling en måned etter at avgjørelsen er avsagt, jf. voldgiftsloven § 39.

Slutning:

1. C betaler 25 000 – tjuefemtusen – kroner med tillegg av forsinkelsesrenter fra 21. august 2018 og til betaling skjer til A innen to uker fra forkynnelsen av denne nemndsavgjørelsen.
2. D betaler 45 000 – førtifemtusen – kroner med tillegg av forsinkelsesrenter fra 21. august 2018 og til betaling skjer til B innen to uker fra forkynnelsen av denne nemndsavgjørelsen.
3. A, B, C og D betaler utgiftene til tvistenemnda med 25 000 – tjuefemtusen – kroner innen 1 – en – måned fra avsigelsen av denne avgjørelsen. Partene er solidarisk ansvarlige for utgiftene til tvistenemnda.

Mats Wilhelm Ruland